



RESIST

Fostering Queer Feminist Intersectional Resistances against Transnational Anti-Gender Politics

The RESIST Project: Resultats transnacionals



UNIVERSITÉ DE FRIBOURG
UNIVERSITÄT FREIBURG



Lucerne University of Applied Sciences and Arts
HOCHSCHULE LUZERN



**Funded by
the European Union**

Finançat per la Unió Europea sota el projecte ID 101060749.

UE Horitzó Europa (socis de la UE); Programa de Garantia Horitzó Europa del Govern del Regne Unit (soci del Regne Unit); Secretaria d'Estat d'Educació, Recerca i Innovació de Suïssa (socis suïssos)

Tot i això, els punts de vista i opinions expressats són únicament els dels autors i no reflecteixen necessàriament els de la Unió Europea o les autoritats financeres britàniques i suïsses. Ni la Unió Europea ni les autoritats atorgants no poden ser considerats responsables d'ells.

Introducció

El projecte RESIST ha analitzat les mobilitzacions antigènere en cinc estudis de cas: el Parlament Europeu, el Regne Unit, Polònia, Suïssa i Hongria. Les dades s'han recopilat a partir de registres parlamentaris, mitjans de comunicació i mitjançant el seguiment de controvèrsies clau predominantment en el període 2017-2022.

RESIST va començar abordant la política antigènere com una qüestió clau a l'Europa contemporània i més enllà. Aquesta idea se sustenta en el reconeixement que la categoria de política antigènere és contingent i complexa, i corre el risc de suggerir una unitat de comprensió i propòsit entre actors, ideologies i desitjos que no existeix a la pràctica. En conseqüència, la investigació ha desenvolupat una base empírica sòlida per examinar les polítiques antigènere i produir dades que mostren com es mobilitza el gènere en el discurs i en les pràctiques polítiques i mediàtiques.

En general, la investigació ha trobat un panorama polític antigènere intens caracteritzat per l'agitació ideològica i l'oportunisme polític, fixacions pronunciades i un enfocament fluid en objectius i temes sovint intercanviables. Hi ha continuïtats clares en la focalització en la igualtat i en la diversitat sexual i de gènere, però aquestes qüestions es creuen i es transformen per un repertori emergent de discursos i pràctiques. Els nostres resultats demostren que rastrejar els usos i les comprensions del concepte antigènere requereix prestar atenció als processos de circulació transnacional, a les aliances polítiques no convencionals, a les estratègies de generació de controvèrsia i a la competència per l'atenció mediàtica que creen les polítiques antigènere contemporànies.

Aquesta visió general dels resultats clau descriu en primer lloc allò que emergeix a través dels estudis de cas i els discursos polítics/mediàtics com a polítiques antigènere i el seu enfocament. En desenvolupar aquestes idees, els resultats mostren qui s'està mobilitzant i després examina com aquestes polítiques antigènere estan guanyant i mantenint impuls a les esferes polítiques i mediàtiques.

Què sorgeix com a política antigènere al nostre estudi i quin és el seu enfocament?

L'anàlisi de les mobilitzacions antigènere, les seves contradiccions i contestacions demostra que la idea de gènere es formula com un risc per la infància, la família, la nació i l'ordre social. En la política antigènere, la idea de gènere sovint es construeix com una amenaça ideològica externa, que és reproduïda per agents nacionals i estrangers. A través de discursos antigènere, el gènere s'ha convertit en una qüestió que condensa una varietat de polítiques desigualtaries que s'oposen a l'avortament i als drets reproductius, al matrimoni

entre persones del mateix sexe, els drets de les persones transgènere, els estudis de gènere a les universitats i l'educació sexual a les escoles. Alhora, la política antigènere busca contínuament avançar apel·lant a projeccions del bé comú, com la defensa de la democràcia i la sobirania, i a través de demandes de justícia negades a les "majories silenciades" i pel descuit de formes de drets amb càrrega política (com els 'drets dels homes' i els 'drets basats en el sexe').

Els resultats següents es van identificar en tots els estudis de cas:

- **La idea de gènere, feminisme i LGBTIQ+ es presenta com una amenaça a la posició privilegiada de la família nuclear heteronormativa, als rols i les identitats basats en el sexe i, de múltiples maneres, a l'ordre social establert de la nació.** Quan les persones s'allunyen de l'heteronormativitat, estan exposades a ser atacades per practicar una sèrie de desviacions sexuals/de gènere. És a dir, a la diversitat de gènere no se li atorga legitimitat com una manera diferent de pensar i de ser, ni tan sols dins un acord mínimament pluralista, ni tan sols se l'accepta com un punt de diferència antagònic però legítim. En canvi, es considera que la idea mateixa de gènere instiga un joc de suma zero de guanys i pèrdues, on només hi pot haver un "guanyador". Per als actors antigènere en tots els contextos i àmbits, el "gènere" s'enquadra com una ideologia imposada a poblacions poc disposades, i aquest enquadrament de la diversitat de gènere i la no heterosexualitat com una imposició és fonamental per legitimar la força i l'hostilitat de les polítiques antigènere. Per contra, la política antigènere cerca la defensa de drets, com els drets basats en el sexe, els drets dels pares o el dret a tenir un pare. Aquests drets s'afirmen retòricament en lloc de tenir una base a la legislació o el pensament jurídic.
- **Una dimensió important de la imposició del gènere i la no heterosexualitat a la "societat" és la suposada *necessitat de defensar la infància contra els excessos i deformacions de la "ideologia de gènere"* i, sota el pretext de la protecció de la infància, *fomentar la sospita cap a les persones LGBTIQ+.*** Hi ha una imatge de la infància com a assetjada per intents de "sexualitzar-la" o convertir-la a través de l'adoctrinament ideològic, com a part del que sovint es projecta com un projecte ideològic de gènere coherent i poderós. Es fomenta el pànic sexual i de gènere per implicar un perill intrínsec per als infants a partir dels plans d'estudi d'educació sexual i de les interaccions de les persones LGBTIQ+ amb les criatures. Això inclou relacionar la pedofília i l'abús infantil amb l'existència i la visibilitat pública LGBTIQ+. Aquesta és una fixació renovada i és important per a: (1) la producció accelerada d'un pànic moral específicament sobre les identitats transgènere; i (2) intents de deslegitimar l'activisme de la societat civil com una amenaça a les escoles i l'educació, els espais i les institucions públiques i l'organització social i política. Actuar en defensa de la infància legitima atacar la visibilitat i la viabilitat de les vides LGBTIQ+, i l'activisme polític i l'organització civil que busca actuar per la igualtat

sexual i de gènere, incloses les inclusions trans.

- **La política antigènere es constitueix com una defensa de la democràcia contra la 'ideologia de gènere' que amenaça la nació i les societats.** La política antigènere cerca avançar mitjançant la creació de divisions entre nacions hetero/cisnormatives presumptament homogènies i persones LGBTIQ+. Tractar la comunitat LGBTIQ+ com a separada i diferent de la nació i la democràcia s'utilitza per retirar, mitigar i/o discutir els drets LGBTIQ+. Això comporta una forma de marginalitzar les persones LGBTIQ+ a través de discursos que sovint abasten elements conspiratius i reconstitueixen la "democràcia" com la modalitat a través de la qual es reproduïx la nació. Hi ha una instrumentalització de les famílies LGBTIQ+ com una amenaça a la sobirania nacional i a la democràcia. Els lemes nacionalistes serveixen per identificar el contingut curricular inclusiu LGBTIQ+ com a quelcom aliè i extern al projecte nacional. En el context de la Unió Europea, les famílies LGBTIQ+ són mostrades per parlamentaris antigènere com una amenaça al dret dels estats membres a establir regles per ells mateixos. És una qüestió particularment polèmica que amenaça la cohesió de la Unió Europea en una Europa post-Brexit.
- **Es considera que la ideologia de gènere és una importació estrangera introduïda a la nació. Es considera com a quelcom reproduït de forma il·legítima a través de l'activisme intern destinat a destruir els valors nacionals que altrament serien coherents. Així, la restauració de la "sobirania" avança mitjançant la correcció dels projectes d'igualtat i alliberament, que es considera que han anat massa lluny.** Aquesta defensa de la sobirania és fonamental per assegurar la legitimitat de l'hostilitat envers l'activisme relacionat amb el gènere i la sexualitat. La naturalesa voluntària i associativa de la societat civil es deslegitima en ser emmarcada com a elitista i no representativa, impulsant agendes que no compten amb suport popular i que es neguen a acceptar l'estatus d'igualtat "ja aconseguit" o la tolerància de la nació. L'activisme LGBTIQ+ es considera excessiu en les seves exigències ideològiques i del que es pot esperar de la societat i de la nació. Per tant, es presenta com una amenaça a la democràcia.
- **Les mobilitzacions antigènere produeixen una hipervisibilitat hostil de les persones transgènere. La naturalesa d'aquesta hipervisibilitat varia en cadascun dels contextos estudiats; no obstant això, en tots ells les persones transgènere han estat situades al centre de l'atenció, amb una hipervisibilitat hostil i com a objecte d'un "debat" implacable sobre la legitimitat de les seves vides i dels seus drets, encara que poques vegades, a les nostres dades, sent convidats a parlar de la pròpia existència.** De vegades, aquest excés d'atenció és conseqüència de debats conflictius sobre canvis legislatius a diferents països, però segons les dades és, en gran mesura, producte de motivacions polítiques i mediàtiques encaminades a posicionar les identitats transgènere com un problema urgent que requereix

escrutini públic i intervenció política. Això té dues dimensions. La primera és una animadversió clarament articulada cap a les identitats transgènere i la seva presumpta alteració de l'status quo sexual i de gènere. La segona és que el pànic moral sobre els drets i les identitats de les persones transgènere és un prisma generatiu a través del qual formes més àmplies d'avversió a, entre altres coses, les identitats queer, el feminisme interseccional, l'autonomia corporal i la llibertat de moviment. Això, alhora, permet que múltiples temes es vinculin entre si i es mobilitzin indistintament en la retòrica política i el discurs mediàtic.

- **Hi ha una major intensitat i velocitat en la marginació i el maltractament de les persones transgènere**, la qual cosa és una forma establerta de violència social en cadascun dels contextos estudiats. Aquest enfocament polític i mediàtic sensacionalista ha pres centralitat en els darrers anys. És important subratllar la novetat relativa d'aquesta mobilització, ja que crida l'atenció fins a quin punt ha estat produïda per una acció tàctica concertada i organitzada. Això construeix les persones trans com a problemàtiques i les poblacions trans com a perpetradores de violència de gènere, malgrat l'àmplia evidència que mostra el contrari: que les persones trans són l'objectiu principal de la violència de gènere.
- **Es dóna una gran importància al "problema" de les identitats i vides transgènere, que està directament relacionat amb una deslegitimació intensificada de l'"activisme" LGBTIQ +**. Les decisions de les persones trans sobre els seus cossos es conceben com a quelcom que no s'ha de creure i sobre allò en que no es pot confiar, considerades com a producte de tendències o adoctrinament. Una manera clau de socavar la legitimitat de la identitat transgènere implica afirmar que és producte d'influències ideològiques o de la manipulació per part de l'activisme. Això no només esborra l'agència de les persones transgènere, sinó que també consolida l'atac pronunciat transnacionalment a l'activisme com a font de corrupció ideològica. Per exemple, s'acusa l'educació sobre la identitat de gènere de promoure la "ideologia transgènere" com una dimensió de la "ideologia de gènere", que té com a objectiu "sexualitzar" infants i joves. Aquest reforç mutu, alhora, és important per comprendre com l'activisme s'enquadra, en molts contextos, com una amenaça a la democràcia. L'activisme, en el marc antigènere, és una acusació vaga i inclou àrees com la provisió de serveis de salut, recursos educatius, suport comunitari, protecció dels drets humans, iniciatives polítiques i serveis de suport.
- **Les polítiques antigènere poden negar els drets i l'autonomia de les dones**. Busquen assegurar que l'heteronormativitat es reproduïxi de maneres contextualment específiques per assegurar la reproducció social i de gènere de la nació. S'apropien de l'autonomia corporal de les dones com a lloc de resposta política i ideològica i de control patriarcal. L'avortament ha estat identificat com un lloc per desafiar els drets de les dones en nom dels valors cristians i nacionals als

parlaments polonès, hongarès i europeu. En aquests debats, es presenten als cossos de les dones cis com si tinguessin massa capacitat d'elecció per interrompre un embaràs o com si necessitessin protecció paternalist .

- **Hi ha un marc i una justificació generalitzats de les idees i accions opressives apel·lant a idees i pràctiques liberals. Aquests es mobilitzen a través de repetides declaracions i mobilitzacions de campanya, de manera que es legitimen com a categories de drets existents.** Tant al Regne Unit com a Hongria, per exemple, el parlament i els actors dels mitjans justifiquen les mesures antitrans amb referència a la tolerància de la nació que es veu desafiada per la manca de llibertat d'expressió. Les suposades violacions de drets també inclouen els "drets dels pares" al voltant del control de l'educació sexual que reben les criatures a les escoles; els 'drets basats en el sexe' de les dones cisgènere utilitzats per justificar mobilitzacions anti-trans ; i els "drets" atribuïts als infants per pares heterosexuales. També hi ha una pràctica generalitzada d'ancorar el discurs antigènere mitjançant apel·lacions a la llibertat d'expressió, ja que els actors antigènere es presenten constantment a si mateixos i als seus punts de vista com a silenciats per oponents que no poden refutar les opinions legítimament.

Qui són els qui promouen i perpetuen les polítiques antigènere ?

La investigació en aquest projecte de mapeig ha rastrejat actors clau evitant al mateix temps ser reduccionistament guiada pels mateixos actors en examinar la reproducció del discurs i les pràctiques de la política antigènere. L'enfocament de RESIST ha emfatitzat que la manera com els mitjans creen i donen forma a les polítiques antigènere és fonamental. En els cinc estudis de cas, l'atenció en els polítics, els mitjans i el mapeig d'actors revela patrons més amplis sobre qui propaga polítiques antigènere:

- **L'hostilitat cap al gènere, el feminisme i els drets i les identitats LGBTIQ+ s'associa principalment amb els homes de la dreta conservadora i radical/extrema a Europa.** En tots els parlaments nacionals estudiats, els homes cis són aclaparadorament responsables de l'articulació del discurs antigènere. Predominantment, però no exclusivament, aquests homes són membres de partits de dreta radical i de partits conservadors de dreta que han convergit cada cop més "cap a la dreta". L'excepció a aquest domini cis-masculí del discurs antigènere és el Parlament Europeu, on un repertori revitalitzat d'arguments antigènere es mobilitza igualment per parlamentaris masculins i femenins d'ambdós grups de partits de dreta radical, Identitat i Democràcia (ID) i Conservadors i Reformistes Europeus (ECR).
- **Quan es mira més enllà dels parlaments i cap al discurs mediàtic més ampli i l'activisme antigènere, el 'centre' polític també participa activament en la creació de polítiques antigènere i no s'ajusta a una divisió clara d'esquerra/dreta.** Per

exemple: a Hongria, la cobertura de les qüestions transgènere va creuar la divisió esquerra/dreta, en contrast amb un antagonisme esquerra/dreta pronunciat en la política antigènere ; a Suïssa, els principals mitjans de comunicació de centre dreta condemnen els mètodes violents dels activistes antigènere d'extrema dreta però, tanmateix, presenten les seves preocupacions antigènere com a legítimes; Al Regne Unit, on la major part del discurs parlamentari que s'oposa als drets de les persones transgènere emana del dretà Partit Conservador, l'oposició més àmplia a aquests drets es manté activament a través de xarxes d'activistes que sovint són igual de esquerres en altres temes, incloses altres formes de desigualtats de gènere.

- **Hi ha un ús constant d'"ideologia de gènere" com a terme clau i sovint naturalitzat en el discurs dels mitjans de dretes.** Per contra, el periodisme liberal i d'esquerres reconeix la naturalesa controvertida d'aquest terme. Aquesta ubiquitat dels mitjans contemporanis contrasta amb l'ús dominant del terme anteriorment utilitzat com a discurs polític motivat per actors antigènere. És present en articles d'opinió i editorials, i és un punt de referència a les notícies, cosa que demostra fins a quin punt s'ha normalitzat parcialment a través de la circulació.
- **L'activitat dels mitjans crea una plataforma consistent per als actors antigènere, on els seus temes de conversa estan representats i circulen a la cultura pública. Això posiciona els objectius d'aquestes polítiques com a subjectes a un debat i una controvèrsia continus que contribueixen a la hipervisibilitat dels que es dirigeixen.** El requisit sistèmic de continguts sensacionalistes i que cridin l'atenció en entorns mediàtics altament competitius i en ràpida evolució atorga un avantatge significatiu a les polítiques antigènere. Això és perquè es beneficia i intensifica l'antagonisme polític entre les persones per les quals pretén parlar i les ideologies "divisives" i els grups "no representatius" als quals apunta. Per tant, hi ha una forta connexió entre les 'notícies' antigènere per als actors dels mitjans en entorns informatius competitius i els actors polítics que busquen avivar controvèrsies que els permetin controlar l'espai públic i l'atenció, i atreure electors particulars. L'estatus controvertit de les qüestions relacionades amb el gènere a les societats en qüestió significa que les controvèrsies relacionades amb el gènere tenen valor mercantil. Això es pot veure, en diversos contextos mediàtics, en la importància de les controvèrsies estrangeres i les figures controvertides per a la cobertura noticiosa que alhora facilita comentaris i opinions centrats en el gènere.
- **L'interès dels principals actors polítics i dels mitjans de comunicació al contingut antigènere ha estat beneficiós per a una varietat de grups activistes i de campanya altament mobilitzats. Hi ha clares dinàmiques d'interacció entre les agendes dels partits polítics, la cobertura mediàtica dels debats antigènere i els activistes antigènere.** Les xarxes de grups de campanya nous i establerts, grups d'experts, activistes polítics i empresaris habilitats per a les xarxes socials es poden identificar a

través de les fonts utilitzades a les notícies. Aquesta alineació es presenta com a "bon activisme" en part a causa de les seves estretes relacions formals i informals amb els partits governants i els mitjans de comunicació que el recolzen. El "bon activisme" és exclusiu de ciutadans, pares i portaveus "preocupats", que sovint es presenten com a polítics reticents, tot i ser sovint grups ben organitzats que fan campanya independentment dels temes als quals diuen que estan responnent.

Com està mantenint el seu impuls la política antigènere ? Com se sustenten les visions del problema, riscos i amenaces?

- **El que és o significa 'ideologia de gènere' és adaptable i canvia segons el context i amb el temps. Aquestes mutacions són clau per promoure polítiques antigènere i intercanviar qüestions que es poden descartar o minimitzar mitjançant la seva associació amb el terme.** En alguns contextos, la 'ideologia de gènere' es fa servir amb relativa coherència; per exemple, a les dades del Regne Unit gairebé sempre s'associa amb el discurs anti-trans . En altres, l'ús del concepte d'"ideologia de gènere" combina temes diferents i canvia ràpidament d'enfocament. Per exemple, a Polònia i Hongria, aquesta combinació pot implicar atacs canviants entre els drets reproductius, l'orientació sexual i les identitats de gènere, i la visibilitat i la promoció LGBTIQ+ i l'educació sobre gènere i sexualitat.
- **La 'imposició' de la 'ideologia de gènere' es presenta com una cosa que emana de fora de la nació i que s'importa a través d'una varietat d'agències *no representatives*.** Aquestes presumptes relacions d'imposició combinen fonaments geopolítics amb construccions freqüentment conspiratives. Al discurs parlamentari i mediàtic hongarès es poden trobar formulacions específiques i invocacions més generals. En un tema també popular al Parlament Europeu, la Convenció d'Istanbul es descriu com un "cavall de Troia" per a la "ideologia de gènere", una acusació específica que forma part d'una acusació més àmplia que "Occident" amenaça l'estatus d'Hongria com a "bastió del conservadorisme". En una publicació hongaresa, per exemple, s'ha comparat la 'ideologia de gènere' amb la immigració a Hongria com a expressió del "poder mundial globalista", establint així també una comparació amb els imaginaris de la "teoria del gran reemplaçament". Una retòrica comparable és comuna als mitjans de comunicació polonesos i al discurs parlamentari, on Brussel·les i la Unió Europea actuen com a referència específica i com un imaginari més general, intercanviable amb "Occident". Tot i la prevalença del discurs d'identitat de gènere en el discurs dels mitjans de comunicació del Regne Unit, la imposició d'una "ideologia de gènere" des d'altres llocs és absent en les dades de RESIST, a banda dels paral·lelismes i els vincles traçats amb el suposat "despertar" als Estats Units.

- **La política antigènere presenta els moviments LGBTIQ+ com a dogmàtics –i de vegades autoritaris– involucrats en la imposició de la ideologia de gènere a poblacions que no ho desitgen.** Això produeix una imatge de moviments poderosos i doctrinals de, per exemple, la "ideologia queer" a Hongria i la "ideologia LGBT" a Polònia. En tots els contextos i sense importar la base secular o religiosa de l'activisme antigènere, consideren que les activitats, la inclusió i el treball d'aquells a qui s'oposa no són científiques sinó "activistes". Sovint hi ha gestos cap a un lobby trans o formulacions comparables, però també s'ataca directament a organitzacions específiques.
- **La política antigènere afirma que silenciar els actors antigènere és clau per impulsar la producció dels qui s'oposen com a un 'activisme' no representatiu, ideològic i excessiu.** Aquesta afirmació es basa en l'afirmació que els qui s'hi oposen no poden guanyar la discussió democràticament i, per tant, han de silenciar els actors antigènere. Ser silenciat o incapaç de dir allò que s'afirma com a veritat s'entén llavors com una compulsió a "parlar" per la democràcia/la nació/la infància. Alhora, això es pot fer servir per afirmar que els activistes antigènere són "polítics a contracor".